

602851

MOTERŲ DIRVA

Rugpiūtis (Aug.) 1952

No. 8

MŪŠIS
LAIKRAŠTIS

A.L.R.K. Moterų Sąjungos
Organas

PRENUMERATA
METAMS

U. S.	\$2.00
Užsienyje	\$2.50
Vienas egz.	.15

Moterų Dirva

Women's Field

SUBSCRIPTION
YEARLY

U. S.	\$2.00
Foreign	\$2.50
Single Copy	.15

TURINYS — CONTENTS

	Page	
Kuopų Pirmininkėms	3	
Pranešimas	3	Moterų Dirva — (Women's
4th Executive Board Meeting	4	Field) August, 1952 Vol. 35
PKMO Tarybos Rezoliucijos	6	
Kuopų Raštininkėms	9	No. 8. Published monthly by
Casual Comment	10	A. L. R. C. Women's Alliance
Moters Reikšmė Pasaulyje	11	of America, R. F. D. 2, Putnam,
Laiškas — PLKOS	12	Connecticut. Entered as second
50 Metų Jubiliejus	13	class matter at the Post Office
Five Year Contract	15	in Putnam, Conn. under the act
Kuopose ir Apskirtyse	17	of March 3, 1879.
Su Rašytojais	23	
Laiškai Redakcijai	24	
Redakcijos Kampelis	24	

Raštus, korespondencijas ir "Moterų Dirvos"
visuose reikaluose rašykite šiuo adresu:

MOTERŲ DIRVA
32 ARTHUR ST.
WORCESTER 4, MASS.

Tel. Worc. 7-2553

Address all manuscripts, for "Moterų Dirva"
(Women's Field) to:

Editor — MOTERŲ DIRVA
32 ARTHUR ST.
WORCESTER 4, MASS.

KUOPŲ PIRMININKĖMS

Prašau visas kuopų Pirmininkes atkreipti dėmesį į laišką, kuris buvo atsiųstas iš Illinois Insurance Departmento birželio 10 d. 1952.

“In our letter to you of February 13, 1952 and at the conference which the writer had with your board of directors on January of this year, we discussed in considerable detail the matter of your expense fund and the necessity for positive action not only to remove the present deficit but to place this fund on a solvent basis. You advised us in your letter of April 18, that you would keep us — this department — advised from time to time of the progress which you were making in that regard, and we would appreciate it if you would write us at this time.

Very truly yours,

J. Edward Day

Director of Insurance

By *B. W. Risse*

Fraternal Supervisor

Kiekviena kuopa gavo mano laišką ir buvo rašyta „Moterų Dirvoje“, kaip svarbu yra Lėšų Fondą papildyti. Tiesa, kelios kuopos gražiai atsiliepė. Centro Valdyba yra labai dėkinga toms kuopoms. Argi kitoms kuopoms nerūpi Sąjunga? Kokį atsakymą duosim Illinois Insurance Departmentui? Argi galime jiems pasakyti, kad mūsų narės nekreipė dėmesio į jų patarimą? Ką darysim su toms narėmis, kurios nepaprastą mokestį nesumokėjo? Prašau visas kuopų Pirmininkes pranešti toms narėmis, kurios neateina į susirinkimus, kad reikia būtinai nepaprastą mokestį sumokėti. Taipgi, kad kiekviena kuopa turėtų kokių nors būdų sukelti pinigų Lėšų Fondui.

Atsiųstos aukos: —

5-ta kp.	—	\$50.00
6-ta kp.	—	\$ 5.00
24-ta kp.	—	\$25.00
17-ta kp.	—	\$25.00
N. J. ir N. Y. Apskr.	—	\$25.00
G. Kaneb	— 5-ta kp.	\$3.00 į Memorial Fund
M. Watkins	— 5-ta kp.	\$5.00 ” ”
V. Liutkienė	— 5-ta kp.	\$5.00 ” ”
Viso	—	\$170.00

Kelios kuopos negali visą Sąjungą išgelbėti. Sąjunga priklauso visoms kuopoms. Prašau visų ko greičiausiai į pagalbą.

Su seseriška meile,

Julė Mack — Centro Pirmininkė

PRANEŠIMAS

Pasaulio Lietuvių Katalikių Organizacijų Sąjunga ir Ateitininkų Taryba maloniai prašo visas ateitininkes, agronomes bei namų ūkio specialistes, ekonomistes bei teisininkes, gydytojas ir pedagoges atsiųsti savo adresus Pasaulio Lietuvių Katalikių Organizacijų Sąjungos Valdybai, Tuebingen, Christophstr. 15/I, Vokietija. Reikalinga tarptautiniam bendradarbiavimui.

FOURTH EXECUTIVE BOARD MEETING

APRIL 4, 1952, the fourth national board meeting took place at the home of the national president, Julia Mack, 9 Dean Street, at 3:30 p.m. The meeting opened with a prayer by the president.

Board members present were Julia Mack, president; Antonia M. Wackell, first vice-president; Marcella Watkins, second vice-president; Joan Sepavich, trustee and Matilda Paulukonis, editor.

1) The president informed the Board that Mr. B. W. Risse, Supervisor, Illinois Insurance Department, sent a report on the Third Executive Board Meeting, held January 25, 1952. The report was read by the president and fully discussed.

2) Mr. Risse writes quote "That the amendment adopted at your 1951 convention (correction: October 4, 1951 board meeting, not convention) providing for a special per capita assessment of 50 cents for expense purposes shall be continued in force, subject however to action to be taken at your 1953 convention to continue or change that arrangement — should read, that a motion was made and carried at the October 4, 1952 Board meeting that a special assessment per capita of 50 cents be levied to the Expense Fund because of an existant deficit in the Expense Fund."

3) "That the disability benefits appearing as Article XVII in the 1948 printed edition of your Constitution and By-Laws shall terminate upon the members attaining age 60."

Note: The Board refers to you a letter dated February 23, 1950 from Mr. John H. Powell, Actuary, and begs you to continue with the agreement as stated in the above mentioned letter.

4) Concerning the "rider" form, Mr. Risse recommends that our society follow the by-law provision regarding the "rider" form because we are providing an Insurance Benefit for which no form has been approved by the Illinois Insurance Department. Mr. Risse suggests that the Board take this matter up with the Actuary, so that a proper form can be submitted for their approval.

A. M. Wackell moved that Mary Vaiciunas and Elena Statkus take up the matter with Mr. Reise. Motion seconded by M. Watkins and unanimously carried.

Note: the Board requests that no forms be printed until the form is approved by the Illinois Insurance Department.

5) *Juvenile Fund* — Joan Sepavich moved that the Board accept Mr. Risse's suggestion that the Juvenile Fund be closed and no longer be shown in Annual Statements. Motion seconded by M. Watkins and unanimously carried.

Note: The Board agrees to notify Mr. Risse as to the progress being made to balance our expenses with removal of the expense fund deficit.

NEW BUSINESS

6) The Board requests that M. Vaiciunas, national secretary, send a the letter, formed by Attorney Konstant J. Savickus, legal-adviser, to the Mass. Insurance Department.

7) M. Vaiciunas reports, by letter, that she has sent in the names of the delegates to the Catholic Federation; further reports that she sent a letter to chapter 54, Detroit, Michigan, but has received no answer as yet whether they would accept the next convention.

8) Provisional Rules and Regulations pertaining to Construction and Filing of Accident and health forms (proposed for adoption April 1, 1952). The Board authorises M. Vaiciunas and E. Statkus to check with Mr. Reise, actuary, to see if our forms and certificates are in accordance with Illinois Insurance Dept.

9) M. Vaiciunas further reports that she has talked with Mr. Reise, Actuary and will contact him again when he returns April 20.

10) The Annual Statements and Valuations and 6 months report and new names have been sent to Mass., Illinois and Michigan.

11) Letter dated March 25, 1952 from the Massachusetts Insurance Dept. asking for an explanation for the failure to amend the By-Laws as requested by this department in a letter dated Oct. 3, 1950 — this letter was in reference requiring information concerning rates, rate basis and reserve basis. The Board voted that a letter will be sent to Mr. Humphreys.

12) M. Watkins moved that the secretary and treasurer also take the matter of the Mass. letter dated March 25, 1952 in reference to rate basis, etc., to Mr. Reise requesting that Mr. Reise set forth the required information concerning rates, rate basis and reserve basis, which information is to be forwarded to the Mass. Ins. Dept. Motion seconded by A. M. Wackell and carried.

13) Editor, M. Paulukonis reports that 12 copies of the 1951 issue of the "Women's Field" were bound in book form and sent to Rome to be presented to the Pope during the International Catholic Women's Congress. The book contained the inscription of the American Lithuanian Roman Catholic Women's Alliance, signed by the president and editor.

14) J. Mack, president, reports that the membership drive is lagging and has appealed to every branch to enroll new members; and the Board desires more suggestions for enrolling new members.

15) V. Lutkus, chairman, finance committee, had notified the Board that an Honor Memorial Fund had been established by Genevieve Kaneb. She recommends that the Board accept the establishment of the Fund. A donation of \$30. to the Fund was contributed by G. Kaneb. The Fund will be used for the benefit of the Expense Fund. The Board accepts the recommendation unanimously.

16) *Expense Fund donations*: The president announced that chapter 5 of Worcester, Mass. sent in \$50. towards the Expense Fund.

The fourth board meeting was declared adjourned at 8:00 p.m. with a prayer by Julia Mack, president.

Julia Mack
National President

Antonia M. Wackell
English recorder of minutes

XIII PASAULIO KATALIKIŲ MOTERŲ ORGANIZACIJŲ UNIJOŠ TARYBOS REZOLIUCIJOS

I — PASAULIO TAIKA IR KATALIKIŲ MOTERŲ ĮNAŠAS

Atsižvelgiant į tai, kad Jo Šventenybė Pijus XII audiencijoje, suteiktoje XIII-tai Pasaulio Katalikų Moterų Organizacijų Unijos Tarybai 1952 m. balandžio mėn. 24 d. teikėsi pareikšti: „Jūsų dabartinis taikos darbas yra gal būt plačiausias iš Apvaizdos ligi šiol nurodytų darbų, socialiausias ir naudingiausias iš visų, kuriuos jūs praeityje turėjote. Prisiimkite jį, kaip Dievo ir žmonijos jums patikėtą misiją... įsitikinusios, kad jūs negalite nieko geresnio padaryti, kas labiau atitiktų Jėzaus Kristaus Vikaro norams.”

Atsižvelgiant į tai, kad tarp įvairių faktorių, nuo kurių priklauso pasaulio taika, ypač religinė, moralinė ir socialinė srity visos katalikės moterys, be išimties, gali padaryti gal būt lemiančios įtakos.

Taryba prašo priklausančių organizacijų:

1. a) teikti visų sluoksnių moterims informacijas ir pritaikytus pamokymus apie taiką ir tarptautinį gyvenimą. Šios informacijos yra būtinos, kad supratus katalikų dalyvavimo ir akcijos būtinumą pasauly, kuris atsistato. Be šio aktingo dalyvavimo naujas pasaulis rizikuoja užsidaryti paneigiančiam Dievo ir žmogaus asmens teisės materializme, vietoj bandžius sukurti brolišką ir taikingą bendruomenę Mistiniam Kristaus Kūne.

b) išaiškinti katalikėms moterims ryšį tarp jų individualinio ir šeiminio apaštalavimo ir jų tautinėse organizacijose iš vienos pusės ir tarptautinės katalikų akcijos, kurioje kiekviena privalo vis labiau ir labiau jaustis solidari ir atsakinga, iš antros pusės.

2. Ryžtingai imtis praktiškų bendradarbiavimo priemonių su viso pasaulio katalikėmis moterimis, kad patiekus reikšmingą įnašą į pasaulio taiką:

— tikslu vykinti ir sustiprinti grynai katalikišką tarptautinį aktingumą,

— tikslu paskatinti, su reikalingomis garantijomis, katalikų moterų dalyvavimą oficialių tarptautinių organizacijų techniškos pagalbos ir žmonių pažangos darbuose.

3. Paskirti šiam reikalui iš kiekvienos Pasaulio Katalikų Moterų Organizacijų Unijai priklausančios organizacijos vieną „atsakingą tarptautiniam santykiams“, kuri būtų šio informavimo ir bendradarbiavimo praktiška agentė. Tokio informavimo ir bendradarbiavimo tarptautinė katalikų akcija yra reikalinga visuose kraštuose krikščionybės uždaviniui moderniam pasauly vykinti.

II — DABARTINIO PASAULIO RELIGINĖS IR MORALINĖS PROBLEMOS

Atsižvelgiant į tai, kad Pasaulio Katalikų Moterų Organizacijų Unija turi tikslą skatinti katalikiškosios minties ir krikščioniškosios doktrinos spinduliavimą tautų gyvenime,

kad šis spinduliavimas tautų gyvenime praktiškai priklauso nuo to, ar kiekvienas individas turi apšviestą ir gyvą tikėjimą ir ar šeimos aplinka yra privilegijuota aplinka visam krikščioniškam auklėjimui,

kad naujausios psichologijos studijos įrodo, jog pirmieji religiniai ir moraliniai įspūdžiai, kuriuos vaikas gauna iš savo motinos, yra nepavaldojami,

kad gyvenimo aplinka (plačia ir konkrečia šio žodžio prasme) daro reikšmingą įtaką į tikėjimo sustiprinimą ar susilpninimą, ar net į tikėjimo griovimą, kai ji paliečia vaiką, jaunuolį ir suaugusį,

kad didelė mokslo ir technikos pažanga stato nepakankamai apšviestus protus prieš naujas problemas, kurios gali sukrėsti jų tikėjimą ar sudrumsti jų sąžinę,

atsižvelgiant į įtaką didžiųjų informacijos priemonių — spaudos, kino, televizijos — išryškinančių kartais klaidas, kartais teisybes,

Taryba prašo priklausančių organizacijų:

1. a) traktuoti motinos religinį, moralinį ir pedagoginį paruošimą, bei vaikų — ypač mažųjų — moralinės sąžinės auklėjimą, kaip pagrindinį apaštalavimo darbą. Kad šis paruošimas būtų visų sluoksnių motinų tinkamai priimtas, reikia parinkti pritaikintas priemones ir metodiškas pajėgas.

b) panaudoti reikalingas psichologines ir sociologines studijas ir surinkti visas pajėgas, kad šeimos aplinka taptų tikra vaiko, jaunuolio ir suaugusio auklėtoja.

2. a) imtis visų reikalingų priemonių apšviesti protus ir auklėti sąžines mokslo ir technikos pažangos pastatytoms problemoms spręsti,

b) šiuo reikalu kreipti galimai gyvą ir išlavintą dėmesį į pamokymus ir direktyvas, kurias Šv. Tėvas šiais klausimais nuolat duoda krikščioniškoms tautoms,

c) išjudinti arba skleisti reikalingus paruoštus dalykus visomis informacijos priemonėmis — per spaudą, radio, kino, televiziją — ir, reikaliui esant, pagal galimybes intervenuoti dėl jų turinio viešose įstaigose.

III — DABARTINIO PASAULIO EKONOMINĖS IR SOCIALINĖS PROBLEMOS

Atsižvelgiant į tai, kad Pasaulio Katalikių Moterų Organizacijų Unija siekia vykinti pasaulyje taiką teisybės ir gailestingumo priemonėmis, kovoti prieš esamą nežmonišką suirutę ir prisidėti prie žmonijos pažangos,

Atsižvelgiant į svarbų įnašą, kurį gali sudaryti katalikių moterų bendradarbiavimas pasaulinių planų vykinime, siekiančių pakelti populiariųjų sluoksnių gyvenimo lygį ir jų pritaikymą plačiajai žmonijos kultūrai,

Atsižvelgiant į tai, kad šis teisybės darbas turi būti vykdomas gerbiant žmonių pažiūras į gyvenimą ir išlaikant dvasines bei religines vertybes — būtinus elementus tikrajam žmonijos progresui, —

— kad ši žmonijos pažanga negali būti įgyvendinta, vien Valstybių veikimu, bet ji reikalauja pastangų iš "self-help", iš pačių suinteresuotųjų pusės,

— kad Bažnyčios Galvos neatidėliojami raginimai skatina katalikes moteris atsiduoti šiam kilniam darbui,

— kad, tarp dabartinių socialinių problemų, pavojus vis didesnio motinų įterpimo į produkcijos darbą, toli nuo šeimos židinio, privalo ypač patraukti moterų dėmesį, nes jis grąsina pačių moterų ir šeimų laimei ir bendrai visuomenės gerovei,

Taryba prašo priklausančių organizacijų:

1. Įsisąmoninti atsakingumą, kuris tenka katalikėms moterims socialinio teisingumo ir gailestingumo darbe, vykdant pasaulinį planą atstatyti gyvenimo lygį ir kaimo bei miesto gyventojų masių visiškai humanišką kultūrą,

2. neatidėliojant užsiimti organizacijų narių paruošimu socialinei akcijai ir socialinei tarnybai,

3. paskatinti visomis tinkamomis priemonėmis suinteresuotų sluoksnių, ypač moterų "self-help" pastangas,

4. šiam tikslui neatidėliojant imtis stiprios katalikiškai socialinės akcijos, kad parėmus:

a) socialinių centrų sukūrimą, kurie skatintų kiekvieną naudingą iniciatyvą nustatytai veikimo sričiai;

b) veikimą, vis labiau ir labiau pritaikytą gyvenimo sąlygoms ir įvairių sluoksnių reikalams, ypač kaimo ir supramonintų arba pramoninamų sluoksnių;

5. Tebūnie neatidėliojant studijuojamas svarbus išteklėjusių moterų atlyginimo darbo klausimas, atsižvelgiant į tai, kad apverktini moraliniai ir dvasiniai šeimų nesusipratimai kelia nerimą dėl daugelio kraštų supramoninimo.

IV — TYLOS BAŽNYČIA

PASAULIO KATALIKIŲ MOTERŲ ORGANIZACIJŲ UNIJA, susirinkusi savo XIII Tarybos posėdy Romoje, 1952 m. balandžio mėn. 26 d. giliai sujaudinta padėtimi "Tylos Bažnyčios", kurios nariai parodo tokį didelį heroizmą ginant savo tikėjimą,

kreipiasi į vyriausybes ir į Jungtines Tautas iškilmingu atsišaukimu, prašydama imtis reikšmingų priemonių sustabdyti nuolatinį Dievo ir žmogaus asmens teisių įžeidimus.

Unija prašo, kad tarptautiniai organizmai, akyvaizdoj surinktų daviniių, paveiktų į viešąją opinią dėl visų šių nusikaltimų, kurie kėsinaisi į taiką.

Pasaulio Katalikių Moterų Organizacijų Unijos Vice-pirmininkės H. Mannix balandžio mėn. 20-26 dd. kongreso metu Romoje patiektos rezoliucijos:

Whereas, the family is a divinely designed unit and the basis of society

Whereas, there has developed a disintegration of the family as a unit

Whereas, the Bishops of the United States have urged families "To rekindle the fires of Religious fervor"

Whereas, the reception of Holy Communion in family groups brings Christ into the home and develops an atmosphere of peace and harmony among its members

Whereas, Family Group Communion fosters a consciousness of the family as a spiritual unit

Therefore be it resolved that the World Union of Catholic Women's Organizations approve the growing custom of observing the Feastday of the

Holy Family as Family Day by receiving Holy Communion in family groups and by consecrating the family to the Holy Family of Nazareth

Further be it resolved that the World Union of Catholic Women's Organizations encourage the grace laden practice of monthly Family Group Communion and

Further that a copy of this Resolution be forwarded to the Family Communion Crusade, G. P. O. Box 615, Brooklyn 1, New York, USA.

PRANEŠIMAS KUOPŲ RAŠTININKĖMS

Keletą kartų per Moterų Dirvą prašiau raštininkės, kad tiesiog į Centro Raštinę nusiųstų, mano antrašu, visus *ligonių blankus, naujų narių aplikacijas, mirimo blankus* ir t.t. Kaikurios raštininkės siunčia vieną blanką man, o kitą daktarui. Blankos prapuola ir įvyksta nesusipratimas. Seimo nutarimu visi blankai turi būti nusiųsti tiesiog Centro Raštininkei. Nuoširdžiai prašau laikytis tvarkos.

Ligonių blankuose, mirimo blankuose ir naujų narių aplikacijose kiekvienas klausimas turi būti pilnai atsakytas. Turi pasirašyti tik tas asmuo, kuriam yra reikalas.

Kada viskas bus tvarkoje, siųskite šiuo antrašu:

Mrs. Mary Vaicunas
1927 South 49-th Avenue
Cicero 50, Illinois

NAUJOS NARĖS

Kuopa	5	Jadvyga Spirauskienė	Apšvietos skyriaus
"	5	Ona Jusep	" "
"	5	Carolina Thompson	Pomirtinės skyriaus
"	5	Julia Grigaitis	Apšvietos skyriaus
"	5	Ona Jankauskas	" "
"	5	Kunigunda Puskepalaitis	" "
"	5	Cicilija Orintienė	" "
"	5	Angelė Garsienė	" "
"	5	Adelė Orintienė	" "
"	5	Marijona Cesnienė	" "
"	5	Viktazientienė	" "
"	5	Teofilija Viktazientienė	" "
"	5	Marijona Dabrilienė	" "
"	17	Mary Kasset	" "
"	17	Anna Medonis	" "
"	20	Albina Raulinaitis	Pašalpos ir Pomirtinės
"	30	Petronėlė Gilertienė	Pomirtinės skyriaus
"	38	Veronica Valinčienė	Apšvietos skyriaus
"	67	Helen Mickelunas	" "
"	67	Estelle Yonchus	" "
"	70	Ona Wagonienė	" "
"	74	Pauline Petkus	" "
"	74	Agatha Zibas	" "

Marijona Vaičiūnienė, Centro Rašt.

C A S U A L C O M M E N T

by Dale Murray

PERSONAL MENTION

My hat is off to Genevieve Kaneb for her wonderful idea — a Memorial Fund — which contributions would go into our expense fund! It's a splendid suggestion, and will aid our "sinking fund" a thousand-fold. Let's all get behind this new fund, 'cause after all, "charity begins at home".

WHILE ON THE SUBJECT —

I've noticed in recent issues of the "Dirva" that there is still some doubt in the minds of many members regarding the 50c assessment. Many feel it is unjust! Many say it should have been discussed at the last convention.

If you refer to page 3 of the Nov., 1951, issue and to page 5 of the Feb., 1952 issue, you'll discover this situation did not come to light until *after* the convention and the Board took immediate action to forestall *real* disaster when it was brought to their attention. Personally, I think we should be very grateful to the officers for their foresight and judgement in this matter. Because they *did* see the urgent need for a sadly neglected expense fund, they undoubtedly averted a real catastrophe. This was an emergency and our officers met it fairly and squarely. I'm sure each one of us has wasted more than one fifty cent piece during the course of a year. At least, in this case, we make a contribution to strengthen and solidify our own "Sajunga".

HELP WANTED

The following suggestions can be applied to each one of us. Keeping them in mind can aid us in understanding one another a little better and in realizing our aim in the Alliance:

"More to improve, fewer to disapprove.

More "doers", fewer "talkers".

More to say "it can be done", fewer to say "it can't be done".

More to inspire others with confidence, fewer to throw "cold water" on most suggestions.

More to get into the thick of things and "do something about it", fewer to sit on the sidelines merely finding fault.

More to point out what's right, fewer to keep harping on what's wrong".

TRADING POST

Here are a few household hints that may lighten the load of keeping house.

If you do not have a cedar chest for storing your woolen blankets, wrap them in heavy paper and seal with gummed or cellophane tape before storing.

After washing a lace edging, dip it in warm water to which a little sugar has been added. This gives the lace a slightly crisp finish.

Incidentally, my mail-box has been awfully empty. Doesn't anyone have something they can contribute to this column. Or, could it be, no-one even reads this thing?

ŠIANDIENINĖS MOTERIS REIKŠMĖ PASAULYJE

Seniau, kada moteris buvo palikta tik namuose prie vaikų ir virtuvės ir negalėdama dalyvauti visuomeninėje bei politinėje veikloje, tai ir jos reikšmė pasaulyje nebuvo tokia svarbi, kaip dabar. Tačiau, po kiek laiko, moters protiniai sugebėjimai ir ypatingas darbštumas, teisėtai praskynė jai kelią beveik į visas gyvenimo darbo sritis ir profesijas.

Dėka to, šiandien mes matome moteris tarpe aukštų politikų, mokslininkų, aukštų karių, prekybininkų, pramonininkų, fabrikų darbininkų ir t.t. Šiandien moteris yra įsteigusios su gražiausiomis idėjomis organizacijas su šimtais tūkstančių skyrių bei įstaigų.

Tokiu būdu, moteris, sudarydamos daugiau negu pusę visos žmonijos ir būdamos organizuotos, turi savo rankose didelę jėgą. Už tai šių dienų moterims ir krinta ant pečių ypatingai sunki našta. Jų uždaviniai sunkūs ir atsakingi, bet sykiu ir garbingi, nes beveik tik nuo jų ir priklauso visos žmonijos ateitis. Neveltui yra pasakyta: kokia yra moteris - motina, tokia yra ir visa šeima, o iš šeimų susideda ir tautos. Štai kokią milžinišką reikšmę turi šiandieninė moteris - motina pasaulyje.

Moters prigimtis ir jos jautri širdis neturėtų leisti ramiai praryti skanesnį duonos kąsnį ir prabangiškai gyventi, kada šalia jos matosi, pasėkoj įvairių gyvenimo blogybių, tūkstančiais apdriskusių, badą ir šaltį kenčiančių, našlaičių, užmirštų senelių ir apleistų ligonių. Šiandieninė moteris negali nusiisukti nuo tų blogybių, kurios veda pasaulį į visišką suirimą. Ji, lyg karžygė, privalėtų drąsiai žingsniu stoti į griežtą ir atvirą kovą prieš tas blogybes. Tų blogybių yra daug ir įvairių. Bet pačių žiauriausių blogybių tėvais šiandien skaitau *alkoholis* ir *artėjantis iš Rytų Stalino sukurtas komunizmas*. Iš kurių, pirmasis žiauriausias priešas tautos viduje, o antrasis, kur kas baisesnis — išorinis. Štai prieš kokius priešus, šiandieninė moteris, pašventusi visas savo fizines ir dvasines jėgas, privalėtų vesti kietą kovą.

Alkoholis, lyg rūdys ar biauriausias kirminas, įsisiurbęs ne tik į beveik kiekvieną šeimą, bet ir į visas tautas, graužia jų sveikus pamatus.

Dėka alkoholio, kasdien gimsta šimtais divorso, tūkstančiais našlaičių, žmogžudžių, kalinių, bėpročių, silpnapročių, įvairių paliegėlių ir mirimų.

Antrasis, pats žiauriausias išorinis priešas tai komunizmas. Sovietinis komunizmas yra tiesiog pabaisa ir už marą baisesnis. Geriaus gaisrai būtų nusiaubę tuos kraštus, negu šlykštusis Stalino komunizmas užplūdęs. Tiesa, ugnis irgi naikina viską, bet nuo jos nors žmogus gali išsigelbėti. Ant ugniavietės žmogus gali ir vėl įsikurti, bet kur sovietiniai komunistai įkelia savo kruvinas kojas, ten žmogus gali sutikti tik kankinio mirtį ar žiauriausią vergovę. Stalino sužvėrėję bernai motinoms išplėšia kūdikius iš rankų, o jas pačias išniekinę ir nukankinę verčia į duobes. Jie prigėrę

nekaltų žmonių kraujo nepripažįsta nei teisėtumo, nei įstatymų, nei etikos, nei garbės. Trypia viską, kas žmonijos amžiais buvo sukurta. Jų sadizmui nėra jokių ribų. Kur tik komunistinio bandito purvina koja buvo įkelta, ten išgirsi pirmuosius verksmus ir vaitojimus moterų.

Net Totorių ir Hūnų laikais nebuvo moterys taip kankinamos ir paniekintos, kaip šiandieną mūsų tėvynėje Lietuvoje ar kituose jų užgrobtuose kraštuose. Ten vyksta arši kova tarp gyvenimo ir mirties. Ten mūsų senų tėvelių, brolių, ir sesučių pralietas nekaltas kraujas šaukiasi dangaus keršto prieš tą raudonąją tironą, kuris mūsų gimtąjį kraštą pavertė kapinynu.

Mielos lietuvės! Kol komunizmas nėra sunaikintas, mirtiname pavojuje randasi ir jūsų dabartinė tėvynė, jūsų garbė, tikėjimas ir jūsų gyvybė, ir gyvybė jūsų vaikų.

Laisvasis pasaulis prie to žygio ruošiasi. Tad ir jūs, mielos sesės, prisidėkite prie to garbingo darbo. Visos kaip viena, paskelbkite griežtą bet kultūringą kovą prieš čia gyvenančius lietuvius komunistus, kurie dirba dieną ir naktį Stalino uždaviniais įvykdyti. Rašykite rezoliucijas JAV Vyriausybei, prašydamos tas raudonąsias piktžoles rauti iš šaknų. Reikalaukite, kad komunistų partija, kaip pavojinga Amerikos demokratijai, būtų uždaryta. Prašykite, kad Genocidos Konvencija būtų kaip greičiau ratifikuota. Prašykite, kad komunistų agentams ir šnipams nedarytų jokių nuolaidų ir t.t.

Tad ir linkiu, kad šių metų jūsų organizacinio darbo pradžia ir pabaiga atneštų gražių vaisių kenčiančiai Lietuvai, šiam kraštui ir drauge visai žmonijai.

Vincas Abramikas

PASAULIO LIETUVIŲ KATALIKIŲ ORGANIZACIJŲ SĄJUNGA

Paryžius, 1952 m.

Mielos Sesės!

Nuoširdžiausiai sveikiname Jus ir linkime Jums asmeniškos laimės ir organizacinės sėkmės.

Pirmon eilėn rūpinkimės patraukti į katalikių organizacijas dar nuosaly stovinčias lietuves. Ten, kur nėra organizacijos, padėkime joms susiorganizuoti. Pasaulio Lietuvių Katalikių Organizacijų Sąjungos Valdyba visuomet yra pasirengusi suteikti savo patarnavimą.

Praėjusiais metais Pasaulio Lietuvių Katalikių Organizacijų Sąjungos Valdyba palaikė artimą ryšį su Amerikos, Anglijos, Australijos, Kanados ir Škotijos lietuvių katalikių moterų organizacijomis. Pasiryškime, kad kiekvienoj šaly, kur yra didesnis lietuvių susibūrimas, būtų įkurta Lietuvių Katalikių Moterų Draugija ir prisidėtų prie bendros Sąjungos.

Amerikos Rymo Katalikių Lietuvių Moterų Sąjunga kreipėsi į mūsų Sąjungą, prašydama paraginti lietuves katalikes moteris prenumeruoti jų leidžiamą laikraštį MOTERŲ DIRVĄ, o taip pat jame bendradarbiauti, duodant žinių iš katalikių moterų organizacijų veikimo ir rašant moterims rūpimais klausimais. Pasaulio Lietuvių Katalikių Organizacijų Sąjungos

Valdyba šiam kvietimui nuoširdžiai pritaria, tuo tikslu atsisakė nuo savo biuletenio leidimo ir ragina visas lietuvių katalikių organizacijas pasaulyje šį Amerikos Rymo Katalikių Lietuvių Moterų Sąjungos sumanymą paremti.

Šiais mūsų tautos didžiausios tragedijos laikais giliai susirūpinkime atsilaukti ir religiniai ir tautiniai. Moterų rankose yra tautos ateitis — vaikai. Daugumoj šalių mūsų vaikams tenka lankyti svetimtautiškas pasaulietiškas mokyklas, kur jie negirdi nė lietuviško žodžio, nė poterio. Jei ne pavieniui, tai organizuotai atitaisykime tą mūsų vaikų auklėjimo trūkumą, steikime ir remkime lietuviškus vaikų darželius ir lituanistikos mokyklas. Te nelieka nė vieno mūsų vaiko, nemokančio savo tėvų kalbos ir nebesimeldžiančio savo tėvų kalba. Tik atkakliai veikdamos, laimėsime savo jaunąją kartą mūsų tautai.

Mes savo tautišką subrendimą parodysime, jei visos priklausysime Pasaulio Lietuvių Bendruomenei. Tik vienybėje galybė! Imkime tatau giliai į širdis ir paapaštalaukime savo tautiečių tarpe, kad nė vienas neatsiliuktų nuo bendruomenės.

Kad mūsų bendruomenė būtų stipri, jai reikia būti vieningai, susiklausyti ir nekelti vaidų, kurie dažniausiai esti asmeniškų ambicijų padiktuoti. Moterų katalikių uždavinys smerkti visokius egoistinius užsimojimus ir iškelti idealistinį tautos reikalų rūpinimą. Savo pavyzdžiu rodykime, kad lietuviai, kaip kultūringa tauta, gali sėkmingai tvarkyti savo reikalus. Mūsų visų lietuvių darnus veikimas bus geriausias laidas į mūsų pavergtos tėvynės laisvę.

*Pasaulio Lietuvių Katalikių
Organizacijų Sąjunga*

50 METŲ JUBILIEJUS

Š. m. gegužės mėn. 25-29 dd. Prancūzijoje, Liurde, buvo iškilmingai atšvėstas Prancūzų Katalikų Akcijos Moterų Lygos 50 metų jubiliejus.

Ši organizacija turi 2.200.000 narių, t. y. 10% visų Prancūzijos moterų. Ji įsikūrė 1902 m. Tuo laiku Prancūzijoje vyravo individualizmas, religinių ir socialinių pareigų nesupratimas ir didelis pasyvumas. Reikėjo pažadinti šią pasyvią masę, joje įskiepyti pareigos jausmą, ginti tikėjimą ir įnešti Dievo Karalystę į širdis.

Šio uždavinio ėmėsi kelios Prancūzijos moterys, pamažu burdamos aplink save didesnius moterų būrius ir jungdamosios konkrečiam apaštaltavimo darbui. Šiandien jos sudaro gerai organizuotą milijoninę moterų minią, ištikimą Bažnyčios doktrinai ir jos vadovybei, dirbančią savo krašto gerovei. Organizacijos tikslas atstovauti katalikę moterį bendruomenėje, per viešąsias įstaigas ginti moralines, pilietines ir religines laisves; išlaikyti ir remti katalikiškas institucijas ir tuo padėti moteriai, miestietei ar kaimietei, kasdieniniame žmonos, motinos, šeimininkės, profesinės darbininkės gyvenime; per individualinę akciją veikti parapijinėje bendruomenėje.

Šįmet suėjo lygiai 50 metų nuo šios organizacijos įsikūrimo. Šia progą 60.000 lygiečių iš visų Prancūzijos kampų suplaukė į Liurdą padėkoti

Stebūklingajai Dievo Motinai už visas suteiktas malones. Į šventę buvo pakviestos ir kraštų iš už geležinės uždangos atstovės. Dalyvavo: Lietuvos, Latvijos, Čekoslovakijos, Lenkijos, Vengrijos, Rumunijos ir Jugoslavijos atstovės.

J. E. Liurdo vyskupas Theas atidarė kongresą pasveikindamas kongresistes ir iškeldamas tai, kuo kiekviena iš dalyvių Liurde galėtų prasiurtinti. Svarbiausia yra išmokti skirti pirmaeilius dalykus nuo antraeilių. Reikia, kaip ir Šv. Bernadeta, išmokti priimti Mariją į savo sielas ir gauti Jos visas malones. Kiekvienai Marija turi būti Dieviškosios Malonės motina.

Po to sekė tikrai meniškai paruoštas Henri Brochet dramatiškas veikalas, vaizduojąs istorinį 50 metų Prancūzų Katalikų Akcijos Moterų Lygos gyvenimą, einantį paraleliai su istoriniais įvykiais. Šiame veikale buvo atvaizduota katalikės moters kova prieš Prancūzijos nukrikščioninimą ir už jos gerovę.

Antrąją dieną dalyvės organizuotai penkiomis grupėmis ėjo Kryžiaus Kelius ir dalyvavo Švč. Sakramento procesijoje. Vakare labai įspūdingų šviesų žaidime, vargonų muzikai palydint ir chorui giedant kantatas ir giesmes buvo atvaizduotas Marijos atėjimas į pasaulį — gražiai apšviesta Marijos statula buvo nešama esplanados viduriu link bazilikos. Pasirodžius statulai aplinkui užsidedę šviesos, pasigirdo džiaugsmingi himnai ir giesmės. Moterų minios savo diocelijų ir parapijų žibintais ir apšviestomis emblemomis nešinos ėjo link Marijos statulos. Tačiau staiga džiaugsmingi himnai nutilo ir pasigirdo skausmingas ir sunkus maršas, palydįs kenčiančių dėl tikėjimo priespaudos kraštų atstovių eiseną. Jos atnešė milžiniškas duonos kašes ir padėjo prie altoriaus. Choras jų eiseną lydėjo šiais žodžiais: "Tik tada esame broliais, kai pasidaliname savo vargą ir savo duoną". Pasiskirsčiusios diocelijomis, kongreso dalyvės budėjo per visą naktį prie išstatytojo Švč. Sakramento. Tuo tarpu Šv. Rožančiaus bazilikos viduje buvo atlaikyta 200 mišių.

Paskutiniąją šventės dieną J. E. Paryžiaus Arkivyskupas Mgr. Feltn atlaikė pontifikalines mišias, kurių metu buvo palaiminti užimtųjų kraštų atstovių atnešti duonos krepšiai. Mišių pabaigoje duoną atstovės tautiškuose rūbuose padalino dalyvių miniai.

Po pietų prie stebūklingosios grotos buvo palaiminti akmenys — simbolinė Liurdo gyventojų dovana būsimiems "auksinio jubiliejaus namams". Tuos akmenis lygietės parsiveš į savo diocelijas ir padės į namų pamatus. Namai bus pastatyti kiekvienoje diocelijoje ir priglaus tuos, kurie jų neturi.

Lygos pirmininkė Mme de Curel tarė paskutinį žodį ir J. E. Bordeaux arkivyskupas Mgr. Richaud suteikė popiežiaus palaiminimą visoms jubiliejaus dalyvėms.

IDOMI KNYGA

Kanados Lietuvių Katalikų Moterų Draugija yra paruošusi knygą, kurioje aprašyta moterų draugijų veikla. Žinau, kad daugelis Sąjungiečių norės ją įsigyti. Knygos kaina — \$1.00 — už persiuntimą \$.20 — viso \$1.20. Norėdamos informacijų, rašykite — Moterų Dirva, 32 Arthur St., Worcester 4, Mass.

Redakcija

FIVE YEAR CONTRACT

by
G. Kaneb

The doctor was late for his office appointments that afternoon. Mrs. Norton had been waiting for three quarters of an hour, and Ellen had been trying to pacify as well as entertain her, instead of carrying on the usual work necessary to get the office into proper condition. Mrs. Norton was frankly fifty — a puffy, scared fifty that was desperately trying to avoid the reaction that twenty years of spoiled indolence had been bound to cause. Despite her impatience with this type of individual whom she was used to dealing with in her everyday affairs as office nurse, Ellen felt sorry for the obvious terror in the plump, strained face. The carefully applied make-up could not hide the existing fear of what the doctor's diagnosis might reveal. She brushed a cold perspiring hand across her forehead, then dropped it to her lap and twisted a handkerchief between nervous fingers.

"Oh, Miss Andrews," she gasped, her face greying with the implication of her words, "supposing that he says these are the symptoms of cancer!"

Ellen soothed her automatically, as was part of her job. It was all part of her work, she reflected, this acting of the understanding, sympathetic nurse, soothing fat, frightened women whose main trouble lay in the fact that too much money and attention had made physical cowards of them. Women who had utterly disregarded the fact that nature takes toll of all classes, rich and poor... and who thought money could also buy the way back to health.

"I hate them all", Ellen thought bitterly, looking around at the expensively equipped office.

Ellen had graduated from her course of training in the hospital five years before, full of the furious desire to set forth into the world and lay the healing hand upon all the needy individuals. She remembered the candlelit service at which her cap had been presented. She remembered the oath she had taken, standing with the rest of her class, earnestly repeating the words as they were given.

"The world needs all of you; there is much sickness and suffering in the world that has need of the services of every single one of you". These had been the impressive words of the speaker, filling the flower laden graduation hall that night.

"That's what I want to do!" Ellen had felt the desire for service bursting the very blood within her. "I want to help people who really need my help!"

Five years ago an inexperienced Ellen had tried to conquer the impossible. For several futile months she had made her round of the poorer sections of the city, offering her assistance when it was needed, and trying to become attached to the regular staff that covered that district. Bitterly, however, she had been forced to accept the fact that even appointment for work under those conditions entailed much red tape. Individual help she gave gladly, but found, unfortunately, that she could not support herself

while giving her services to one and all. Even a nurse, she had been forced to admit, must be paid enough to provide for sustaining herself, and gaining strength to combat sickness.

Finally Miss Dunbar, superintendent of nurses, had called Ellen into her office. Dr. Michael Furroughs, a young physician just starting out in private practice, had asked her to recommend an office nurse for him. She considered the position an excellent opportunity for Ellen, informing the girl that such a chance was not always open at an opportune moment.

"But I don't want it!" Ellen had protested hotly. "I don't want to work in an expensively furnished office that caters only to wealthy people. I want to work where I'm needed!"

Miss Dunbar had taken off her steel-rimmed glasses, smoothed back her meticulous hair, and pressed an imaginary wrinkle from her spotless uniform. She looked at Ellen a moment before she spoke.

"Three years training should have taught you that, in the nursing profession, you don't dictate your own work. As an assistant to Dr. Furroughs, you would be gaining prestige and security. I advise you at least to try it for a while".

With the thought in her mind that the work would be merely temporary, Ellen had consented to try the work. Dr. Michael Furroughs was a pleasant person to be with; never had he been anything but completely courteous to Ellen; always he was extremely polite and suavely professional. Ellen, however, never felt the least bit of personal interest in her employer; he was, in her opinion, too far removed from the actuality of human suffering, and too carefully protected by a monied clientele that petted and pampered him.

"All his life," Ellen thought angrily, "he's had everything he needed. He had no struggle to pay his way through that expensive medical school, no difficulty in gathering a group of wellpaying patients to fatten up his reputation and pocketbook. He's brilliant, I've been told . . . but he's never actually been tested out. How good a physician he would be, away from his steam-heated offices and smooth, efficient helpers . . . is an entirely different question."

Dr. Michael Furroughs came in quietly, without hurrying, and without ostentation. His brief, "Good afternoon", to Mrs. Norton put that lady into a calm state of mind immediately. Ellen tried to despise him for his comfortable self-assurance, but found that she could pin down no actual fact of his appearing anything but quietly courteous. She despised Mrs. Norton for her spoiled indolence, and herself, most of all, for being there.

Ellen helped Mrs. Norton into the inner office, assisting her to remove as much of the expensive apparel as was necessary for the examination that must be made.

"I feel so much better", Mrs. Norton had confidentially explained to Ellen, "now that the doctor is here." Mrs. Norton beamed at the invisible physician, whose presence was apparent only by his silhouette through the clouded glass door.

"Yes", said Ellen to herself, "all the women feel better when the

wonderful Dr. Furroughs is around. That's the wonderful bedside manner, I presume!" She smiled cynically, wondering which of the carefully pursuing women would be successful in capturing the prize.

(Continued next month)

KAS VEIKIAMA KUOPOSE IR APSKRITYSE

MANCHESTER, CONN.

Iš Conn. Valstijos Apskrities Suvažiavimo

Moterų Sąjungos Conn. apskrities pusmetinis suvažiavimas įvyko balandžio 20 d., 1952 metais Lietuvių svetainėje Galway St., Manchester, Conn. Globoje 57 kuopos.

Suvažiavimą atidarė ir pravedė apskrities pirmininkė A. Hussey, atkalbėdama maldą. Taipgi sukalbėta malda su dideliu susikaupimu už a. a. mūsų apskrities narės ir Conn. Apskrities Direktorės Veronikos Petraitienės vėlę.

Apskrities pirmininkė A. Hussey pasveikino suvažiavimą, linkėdama visoms laisvai jaustis ir svarstyti organizacijos reikalus kaip vienos geros motinėlės dukroms. Sveikinimus pareiškė ir kitos valdybos narės.

Atstovės atvyko iš sekančių kuopų:

17., Hartford: A. Kėdienė, C. Servienė, R. Mončiūnienė, A. Navickienė, M. Brazauskienė, P. Ambrosienė, V. Ambotienė, A. Kaunietienė, N. Knusto.

28., Manchester: O. Ambrosienė, E. Miller.

33., kp., New Haven: M. Ramanauskienė, O. Norkūnaitė.

38 kp., New Britain: P. Gradeck, A. Tamošaitienė, J. Valentine, O. Valinčienė, B. Mičiūnienė.

• 57., Manchester: O. Šimaitienė, V. Gudžiūnienė, K. Karpuškienė, F. Katkauskienė.

43., kp., Waterbury: S. Dumšienė, M. Šambarienė.

Apskrities valdybos narės pirm. A.

Hussey, rašt. M. Jokubaitė, išd. M. Astrauskienė.

Viso dalyvavo 24 atstovės iš 6 kuopų ir trys valdybos narės.

Viešnios atsilankė Z. Markūnienė, iš New Haven, ir vietinės kuopos narės, kurioms suteiktas patariamasis balsas.

Suvažiavimui pirmininkauti bei pravesti pakviesta apskrities valdyba: pirm. A. Hussey, vice pirm. A. Tamošaitienė, rašt. M. Jokubaitė. Mandatų ir sumanymų komisijon C. Servienė, A. Simaitienė. Korespondentė M. Jokubaitė. Tvarkdarė K. Karpuškienė.

Rašt. M. Jokubaitė perskaitė praėjusio suvažiavimo užrašus, kurie tapo bendrai priimti. tiktai padaryta pastaba, kad p. Zdančiukienė (New Britain), kuri minėjo savo auksinę vedybinio gyvenimo sukaktį, pirmas vardas yra Rožė, bet ne Ona kaip kad buvo pirmiau pažymėta.

Valdybos pranešimai. Pirmininkė A. Hussey pranešė, kad bendrai dirbo su visa apskrities valdyba, susirašinėdama ir teikdama atsakymus į visus klausimus. Vice pirm. A. Tamošaitienė bendrai veikė su visa valdyba.

Rašt. M. Jokubaitė per paskutinius 6 mėnesius ypatingai turėjo daug susirašinėjimo su kuopomis, teikdama įvairius patarimus ir atsakinėdama į klausimus. Vajaus reikale parašė kelis agitatyviškus straipsnius į laikraščius, kviesdama lietuves moteris ir merginas, įsirašyti į mūsų kilnią organizaciją.

Izd. M. Astrauskienė pranešė, kad pas ją nuo praėjusio suvažiavimo buvo \$79.71. Išmokėta 57 kuopai atstovių priėmimui \$10.00. Rašt. kelionė į suvažiavimą \$2.65. Šv. Mišių auka \$1.00. Viso išmokėta \$13.65. Pas išdininę lieka \$66.06.

Valdybos pranešimai vienbalsiai priimti.

Gegužinės Reikale

Pranešimą padarė M. Jokubaitė ir M. Ramanauskienė, kad vasarvietės savininkas jau daugiau neišnuomoja per pusę, kaip lig šiol buvo, bet kas nori ruošti gegužinę, gali patys ruošti ir sodą išnuomoja už \$75.00. Diskusijose balsą ima R. Mončiūnienė, O. Kaunietienė, A. Tamošaitienė, B. Mičiūnienė, C. Servienė. Po ilgo išsikalbėjimo paaiškėja, kad gal dar gali būti galimybė suruošti trijų apskričių gegužinę liepos 27 d., Hartford'e, bet kadangi tą dieną įvyksta Nekalto Prasidėjimo Seselių ruošiamą Lietuvų Dieną, tai nutarta neruošti gegužinės minėtają dieną. Bet dar yra numatoma, kad bus galima suruošti trijų apskričių gegužinę Manchesteryje, palikta Manchester'io kuopai pasirūpinti.

Jei Neįvyktų Gegužinė

Nutarta jei nebus galima suruošti gegužinės šią vasarą, tai sąjungietės ruoš rudeninį parengimą svetainėje ir jau numatyta vieta — svetinga New Britain kolonija. Numatoma, kad būtų sekminga rengti jį spalio mėnesį. Gal bus kviečiamos visos kuopos prisidėti prie programos išpildymo. Tik tai sąjungietės.

Naujų Narių Vajaus duomenys

17 kp., Hartford, pranešė, kad jau įrašė 16 naujų narių, ir jų tarpe yra mūsų dainininkių žvaigždė — Anna Kaskas.

57 kp., Manchester, įrašė 9 naujas nares, Waterbury, 4 nares; kitos

kuopos mažesnę skaičių, bet gal vėjui baigiantis pasivys kitas kuopas.

Šio suvažiavimo atstovės turėjo nepaprastai didelį malonumą bei staigmeną, išgirdusios, kad į mūsų kilnią organizaciją įsirašė dainos žvaigždė gerb. Metropolitan Operos dainininkė Anna Kaskas. Širdingai sveikinam savo naują narę ir laikome ją Conn. apskrities garbės nare.

Nauji Sumanymai

Moterų Sąjungos Centrai 33-čia kuopa siūlo kad kai ligonių blankai nr 1 išsibaigs ir bus spausdinami nauji, kad būtų pažymėta vieta, kada kuopai buvo duota žinia;

kad būtų laikomas tik vienas suvažiavimas į metus šios valstijos apskričio, bet po pasitarimų nutarta palikti po senovei du suvažiavimai į metus, pagal balsų daugumą.

Moterų Sąjungos Conn. Apskrities vardu užprašytos šv. Mišios už a. a. Veronikos Petraitienės vėlę, kuri buvo darbšti sąjungietė ir Conn. Valstijos Direktorė, taip pat šio suvažiavimo dalyvės pareiškė gilią užuojautą visai šeimai liūdesio valandoje netekus brangios motinėls ir močiutės.

Perskaitytas laiškas iš Darbininko su pareikalavimu atsilyginti už Moterų Sąjungos suvažiavimo pranešimą, kadangi pracityje nebuvo reikalaujama už panašius pranešimus mokėti, tai šis suvažiavimas nutarė visuomet paremti Darbininką savo aukomis.

Sekantis suvažiavimas įvyks Hartford 17 kuopos globoje spalio mėn.

Daugiau svarstymų nesirandant, apskrities pirm. A. Hussey sukalbėjo maldą ir uždarė suvažiavimą. Pakvietė atstoves vakarienei, kurią pri-ruošė 57 kuopos šeiminių atstovėms pagerbti. Skaniai vakarieniauta, pasiklausyta gražių lietuviškų liaudies dainelių, kurias išpildė są-

jungietės, pasidalinta mintimis iš sąjungiečių kalbų ir padėkota šeimininkėms už vaišes.

Pirmininkė **Adelė Hussey**

Raštininkė **Marijona Jokubaitė**

CHICAGO, ILL.

Marquette Park

Šįmet gegužės mėnesį Moterų Sąjungos 67-tai kuopai suėjo 25 metai kaip gyvuoja. Tą sidabrinį gyvavimo jubiliejų kuopa gražiai atšventė. Pasakutinį geg. sekmadienį priėmė Šv. Komuniją visos narės per savo užprašytas šv. Mišias. Pusryčiais rūpinosi ir gražiai pasidabravo kuopos raštininkės D. Murray ir V. Leone, padedant pirm-kei Natalijai Šatienai.

Antradienio vakare Rendezvous Cafe įvyko kuopos bankietas, kuriame be kuopos narių dalyvavo centro rašt. M. Vaičiūnienė ir išd. E. Statkienė ir keletas svečių. Pavalgius, programą pradėjo kuopos vice-pirm. Albina Poškienė, trumpai apibūdindama kuopos veikimą, ir tolimesnį programos vedimą pavedė pirmininkei N. Šatūnienai, kuri gražiai ir sumaniai tas pareigas atliko. Solo padainavo p. Norbutienė ir p-lė O. Ivinskaitė, pianu akomp. kp. rašt. D. Murray. Be centro valdybos narių, kuopai sveikinimus dar pareiškė rašt. V. Leone, išdo globėjos A. Minelgienė ir O. Čepaitienė, buvusios kp. pirmininkės A. Aleksūnienė su marš. V. Šimkus ir viena iš kuopos organizatorių — Elena Mickeliūnienė, kuri per Komunijos pusryčius vėl Sąjungon įsirašė.

Kuopoje išbuvę 25 metus išdininkė K. Jančienė ir Barb. Grebliūnienė buvo apdovanotos atitinkama ir atmintina dovana. A. Žagūnienai nesant bankiete, dovana bus įteikta per kuopos susirinkimą. Po vaišių dar palošta bunco bei pašokta. Visos besidžiaugdamos gražiai praėjusia va-

karo nuotaika, skirstėsi namon, reikšdamos didelio pasitenkinimo. Vakaro komisijoje dirbo: N. Šatūnienė D. Murray, V. Leone ir Alb. Poškienė. Beje, visas bunco dovanas pasiuvo V. Leone ir kp. paaukavo.

Į šių metų valdybą įeina: pirm. — Natalija Šatūnienė, vice-pirm. — Albina Poškienė, prot. rašt. — Dale Murray, fin. rašt. — Victoria Leone, išd. — Kotrina Jančienė, išd. glob. — Agota Minelgienė, Ona Čepaitienė; maršalka — Virginia Šimkienė.

Poš-nė.

GRAŽIAI ATŠVĘSTAS

J. ČEPULIENĖS

JUBILIEJUS

Po dviejų savaitių šalto ir lietingo oro praėjusį sekmadienį (gegužės 25 d.) pagaliau nusišypsojo saulutė ir apibėrė nuo lietaus primirkusią žemę milijonais gaivinančių spindulių.

Apie 5 val. p.p. į "Modena" svetainę pradeda rinktis žmonės J. Čepulienės jubiliejaus švęsti.

Erdvioje ir gana jaukioje salėje jau iš pat pradžių užviešpatauja jauki nuotaika.

Visiems susirinkus, susėdama prie stalų vaišėms, kurios pradedamos malda. Makaronų sriuba, o po to jautienos ir paukštienos patiekalai su daugybe įvairių daržovių nuramina dalyvių alkį.

Po vaišių p. Beneta Cicėnienė, Kat. Mot. S-gos 21 kuopos korespondentė ir šio jubiliejaus rengimo komiteto pirmininkė, pradeda tolimesnę programą, gražiai pasveikindama jubiliatę p. Čepulienę ir visus susirinkusiuosius ir pakviesdama programai vesti p. Veroniką Galnaitę, žymią moterų sąjungos veikėją, kuri, be to, jau 28 metai yra Šv. Kazimiero Akademijos Rėmėjų Centro raštininkė bei atlyginimo. Ji (p. Galnaitė) čia pasirodo kaip gera kalbėtoja ir nepa-

mainoma panašių programų vedėja. Įžanginėje kalboje ji gražiai pasveikina p. Čepulienę, pažymi 21 kuopos nuveiktus darbus ir darbo gausumą ateityje ir ta proga prašo pritraukti prie darbo tremtines, kurios joms (21 kuopos moterims) labai reikalingos. "Ateikit pas mus", sako ji tremtinėms, "ir išmokykit mus lietuviškai, o mes jus išmokysime angliškai".

Toliau eina kaimyninių kuopų, organizacijų ir atskirų asmenų sveikinimai. Gražiai pasveikina: p. Parazienė iš Brighton Park; p. Ivanauskienė iš Dievo Apvaizdos kuopos; p. Pukelienė iš 49 kuopos. M. Paukštienė, M. Sudeikienė.

p. Statkienė, centro išdininkė, šia proga taip pat kviečia tremtines stoti į Mot. S-gą.

p. Jokubaitis sveikinimo kalboj pažymi: "Mes norime su Amerikos lietuviais bendrauti ir vieną ranką laikyti, nes esame vienos tautos žmonės."

Prof. Dr. Meškauskas sveikina ateitininkų vardu ir pasidžiaugia, kad Mot. S-gos ir ateitininkų tikslai yra tie patys.

Tremtinė Brazionienė nupasakoja p.p. Čepulių gerumą šiais žodžiais: "Prieš 5 metus likimas lėmė man pasibelsti į p.p. Čepulių duris labai svarbiu ir didelio užstato reikalaujančiu reikalu, ir prašoma pagalba man nebuvo atsakyta."

Atsistojus kalbėti muzikui p. Daukšai, buvusiam ilgamečiui Šv. Kryžiaus parapijos vargonininkui, susirinkusieji sukelia jam ovacijas, kas rodo, kad jis nėra visuomenės užmirštas, kad ir toliau jis yra visų mylimas, gerbiamas ir šioje kolonijoje labai populiarus. Maestro, maloniai šypsodamasis, gražiai pasveikina p. Čepulienę.

Gražiai pasveikina jubilatę ir p.

Sakalienė, buv. ilgametė Mot. S-gos organo "Moterų Dirva" redaktorė.

p. Sakalas, vienas "Draugo" redaktorių, sveikindamas Liet. Vyčių vardu, pasako ištisą turiningą kalbą, pažymėdamas, kad Amerikoje, kaip ir kitur, žmonės negimsta veikėjais. Jie turį išmokti veikti, jie turį turėti pradžią arba tašką, kur jie išmoksta ir veikti ir vadovauti. P. Čepulienėi tokiu tašku buvusi Liet. Vyčių organizacija. Toliau jis pažymi, kad Town of Lake kolonijoje visą visuomeninio veikimo naštą išnešė moterys ir tai tokios moterys, kaip p. Čepulienė.

Ponia Pivarūnienė, žymi biznierię ir gerų darbų rėmėja, kuri surandanti laiko ir visuomeniniam veikimui, trumpai ir drūtai pasveikina p. Čepulienę kaip 21 kuopos pažibą.

Gerb. kun. Sugintas sveikinimo kalboj pasidžiaugia, kad liet. katalikų bažnyčios Sao Paulo mieste (Brazilijoje) statybai daugiausia aukų buvę surinkta Čikagoje. (Šia proga noriu pažymėti, kad gerb. kun. Sugintas, atvykęs į Ameriką iš tremties, yra pats arba per kitus žmones sudaręs garantijų daugiau, kaip 400 tremtinių).

Po gerb. kun. Suginto kalbos p. Čepulienėi įteikiamos gėlės nuo p. Nausėdienės, Kazimieriečių Akademijos Rėmėjų pirmininkės, nuo p.p. Lapatinskių šeimos ir nuo jaunosios p. Lapatinskiėnės.

P-lė Bartkaitė, Mot. S-gos 21 kp. raštininkė, įteikia sveikinimų ir linkėjimų albumą su dovanomis nuo sąjungiečių ir visų susirinkusiųjų.

P-nas Lapatinskas sveikinimo kalboj pažymi, kad p. Čepulienė pirmoji pasistengė juos tremtyje susirasti ir tuojau dokumentus emigracijai į Ameriką sudaryti. O siuntinius ji siuntusi ne tik jiems, kaip savo gimnaičiams, bet net ir kitiems (jai vi-

sai nepažįstamiems) tos stovyklos gyventojams.

Toliau perskaitomi sveikinimai tų, kurie dėl didelių atstumų ar kitų svarbių priežasčių negalėjo patys šventėje dalyvauti:

1) nuo **Seselių Kazimieriečių** ir **Motinos Juozapos**;

2) **Elžbietos Paurazienės** iš **Detroit, Mich.** (su dovana);

3) **Julijos Tamanauskienės** iš **Pensilvanijos**;

4) **Muziko ir dainininkės Čižauskų** iš **Elizabeth, New Jersey** (su dovana).

Po to — vėl kalbos. Labai gražią kalbą pasako p. **Vaičiūnienė**, Centro raštininkė, pažymėdama, kad nesenai Popiežiui įteiktoje knygoje esąs ir p. Čepulienės atvaizdas. Apibudinusi p. Čepulienės veiklą, ji užbaigė šiais žodžiais: „Aš ją rekomenduoju į Centro raštininkės vietą.“

Gerb. kun. **Adominas**, Šv. Šeimos Vilos kapelionas, pasveikinęs p. Čepulienę, iškelia josios vyro **Jono** kantrybės dorybę, parodytą per tuos praejusius 35 metus, kada jis, žmonai esant nuolatos užimtai organizaciniais darbais, grįžęs po darbo namo, neretai gal nerasdavęs namie nei jos, savo žmonos, nei pagamintų pietų.

Išpūdingiausią kalbą išrėžia p. **Šimutis**, vyriausiasis „**Draugo**“ redaktorius. „P-nia Čepulienė“, sako jis, „yra tipinga Amerikos lietuaitė. Tai tipas, kuriuo remiasi visas Amerikos lietuvių visuomeninis veikimas. Tai tipas žmonių, be kurių neapsieina mūsų centrai, sąjungos, kuopos ir vienuolynai. Jeigu šiandieną dar yra gyvos mūsų organizacijos, tai tik dėl to, kad joms vadovavo tokie žmonės, kaip p. Čepulienė ir jai panašūs. Jeigu norime ir toliau išsilaikyti, turime susicementuoti. Jei nesusicementuosime į tokius tipus, kaip p. Čepulienė,

tai nežinau, kas tada bus! Žodžiu, reikia dirbti, o kai žmogus visą laiką darbu užimtas, tai ir sveikas ir jaunas. Ir kai mane sykį kažkas paklausė, kodėl aš, taip daug dirbdamas, nesenstu, tai aš jam pasakiau, kad aš neturiu laiko pasenti! Taigi mums visiems, kurie čia esam, nevalia pasenti!“

Dar vienas trumpas sveikinimas, ir einama prie pabaigos.

P-nas **Mačys**, buv. Vilniaus teatro artistas, paskaito eilėraštį, o p. Čepulienė taria paskutinį žodį, dėkodama moterims už taip šaunaus jubiliejinio pobūvio suruošimą, kalbėtojams už gražius sveikinimus ir linkėjimus, visiems už gėles ir dovanas ir žymesniesiems asmenims už jų atsilankymą. Ji, be to, pažymi, kad kaip gambiausias generolas negali atlikti didelių karo žygių be gerų kareivių, taip ir geriausias organizacijos pirmininkas negalės nieko gero padaryti be gerų tos organizacijos narių. Ir jeigu jai pasisekė daugiau kas nuveikti, tai tik dėl to, kad jos kuopos moterys buvusios ir esančios geros narės.

Toliau — meninė dalis, kurią išpildo dainininkė **Elena Krištonaitė**, gražiu ir galingu sopranu padainuodama 3 dainas, akomponuojant muzikui **Antanui Nakui**, ir p. **Macys**, padeklamuodamas dar porą eilėraščių.

Apskritai šis jubiliejinis pobūvis pavyko. Jį suruošė Liet. Kat. Moterų S-gos 21 kuopa. Rengimo komitetą sudarė: p. **Cicėnienė** (pirmininkė), p. **Lapatinskienė**, p. **Bartkaitė**, p. **Bučnienė**, p. **Pivarūnienė**, p. **Turskienė**, p. **Norkienė**, p. **Mickūnienė**, p. **Kneižienė** ir p. **Gedvilienė**.

Šiam minėjimui suruošti komitetas, o ypač pirmininkė, be abejo turėjo daug ir gerai padirbėti ir todėl, minėjimui pasibaigus, p. **Cicėnienė** visai

pamatuotai pasakė: "Dabar galėsiu vėl ramiai miegoti."

Labai gražu iš "Draugo" pusės, kad jis prieš minėjimą apie p. Čepulienę išspausdino 2 ilgesnius straipsnius ir kad į minėjimą buvo atvykę net du jo redaktoriai, kurių vienas, kaip aukščiau minėta, kalbėjo Liet. Vyčių vardu, o kitas (p. Šimutis) — "Draugo" vardu.

Baigdamas, nuo savęs noriu pridurti, kad minėjime dvelkė tokia jauki, nuoširdi lietuviška atmosfera ir visi susirinkusieji taip gražiai ir taisyklingai lietuviškai kalbėjo, kad sąjungiečių prašymas "Ateikit ir išmokykit mus lietuviškai" yra nereikalingas. Man atrodo, kad Jums ankstyvesnės emigracijos atstovams, iš mūsų tremtinių, daug ko pasimokyti netenka. Priešingai, mums, tremtiniam, reikės gal dar ilgai iš Jūsų mokytis; ir mokytis ne tik anglų kalbos, bet ir ištvermės, pasiaukojimo ir amerikoniškojo gyvenimo mokyklą išeiti, nes Jūs esate mums kaip tėvai, kurie neretai būna mažesnius teoretinius mokslus išėję, bet gyvenimo patyrimu ir išmintimi savo mokytuosius vaikus viršija. Todėl, anot p. Jokubaičio, mes norime eiti su Jumis ranka rankon, nes visi esame vienos tautos vaikai.

J. Germanas

SOMERVILLE, MASS.

Š. m. birželio mėn. 8 d., Lietuvių Katalikų klubo salėje, Cambridge, Mass. buvo iškilingai atšvęstos Zofijos ir Izidoriaus Griškų sidabrinės vestuvės, (25 m. vedybinio gyvenimo), kurias suruošė 4-ta kp. Bankietas buvo labai puikus, nieko netrūko. Z. Griškienė yra ilgametė sąjungietė, visados nuoširdi ir maloni, besidarbuojanti sąjungos labui. Jos garbės bankietui vadovavo Anelė Ambrozai-

tienė, jai talkininkavo: Petronelė Veneckienė, M. Miškinienė, O. Tamulynienė, P. Kirslienė, A. Bendikienė, P. Brazdziūnienė, J. Baniienė ir Freimanienė; taip pat Freimanas, Kirslys, Bendikas ir Veneckas. Programą atliko: A. Bendikienė, P. Brazdziūnienė, Mongirdas ir I. Freimanaitė.

Buvo pasakyta jubiliatams daug kalbų ir įteikta daug gražių dovanų.

4-tos kp. korespondentė

SPRINGFIELD, ILL.

M. S. 56-ta kp. šventė Motinos dieną. Klebonas kun. S. O. Junkeris atlaikė mišias kuopos intencija. Visos narės kartuėjo prie šv. Komunijos.

Geg. 25 d., centro paskirtą dieną, turėjome iškilingą vakarienę — naujų narių vajų ir valdybos pagerbimą. Įsirašė dvi naujos narės į apšvietos skyrių.

Mūsų kuopa rengia pikniką liepos 13 d.

Užuojauta

Mirus mūsų brangiai narei a. a. Onai Utiuskienei, kuopa reiškia užuojautą jos dviem dukrelėms, trimis sūnums ir giminėms. Te Dievas juos stiprina ir laimina likusius be tėvelių.

Korespondentė

PADĖKA

Šiuo reiškiamo 74-tos kuopos Sąjungietėms padėką už mūsų vardadienio progą suruoštą puotą, kurioje susirinko daug narių ir svečių. Gražiai sudainuota ilgiausių metų linkėjimai, gardžiai buvome pavaišintos ir apdovanotos gražių "orchid" korsažais.

Širdingai dėkojame už tiek malonaus draugiškumo, parodyto mums brangių Sąjungiečių.

Monika Slaiterienė ir

Monika Peters

SPRINGFIELD, ILL.
Moterų Sąjungos Skyriaus
Tradicinė Vakariene

Kiekvienų metų pradžioje, M. S. skyrius senajai ir naujai valdybom pagerbti rengia tradicinę vakarienę. Vakarienės metu įvyksta nuoširdi padėka su dovanomis senajai valdybai ir patiekiami gražūs linkėjimai naujai valdybai.

Šiais metais gegužės 25 d. M. S. skyrius parapijos svetainėje surengė dvigubą šventę. Valdybų pagerbimą ir naujų narių vėjų sąjungietės, nors pas daugumą spindėjo ant galvų sidabro spalvos plaukai, šią šventę atšventė gan gražiai, gyvai ir pavyzdinčiai. Joms jaunatviškos energijos netrūksta. Šio krašto kietaus gyvenimo užgrūdintos, suranda laiko ir visuomeniniam darbui. Lyg bitelės per medonešį, ratuotos įvairiais kepsniais ir užkandžiais, sugužėjo į svetainę. Kaip mat, nelabai jauki svetainė virto gražia, gražia, lyg kaimo išpuosta vaisėms seklyčia. Stalai uždengti gražiomis baltomis lininėmis staltiesėmis, ant kurių gan skoningai išdėstyti šalti užkandžiai ir saldumynai. Prieš stalų eiles, scenoje, paruoštas lyg altorėlis, kurio centre stovėjo Šv. Panelės stovykla, paskendusį pavasarinęse gėlėse. Vakarienėje dalyvavo sąjungiečių pakviestas gerb. kunigas Toliušis, pavaduojąs tos parapijos kleboną, ir kiti kviesti svečiai. Per vakarienę, pirmąjį žodį tarė kunigas Toliušis. Išryškinęs didelę reikšmę vieningumo ir moters tikslus, baigė

šiais žodžiais:

“Sąjungietės motinos, auklėkite savo vaikus gerais tautiečiais ir gerais piliečiais Danguos Karalystei”. Buvusi ilgametė valdybos pirmininkė p. Nomavičienė palinkėjo naujai valdybai sėkmingos darbuotės ir padidinti naujomis narėmis skyriaus šeimą. Gal būt pati energingiausia skyriuje, Veronika Šimkienė, savo žodyje kiek pabarė eilines nares už per mažą pėramą valdybai, ruošiant šią vakarienę. Tą patvirtino ir Elena Abramikienė, žinoma, neužmiršdama pakaltinti ir save. Naujosios valdybos pirmininkė p. Raguckienė savo žodyje baigė: “Metų gale, duodama nuveiktų darbų apyskaitą, pakalbėsiu daugiau”. Atrodo, kad šiais metais skyrius padidėjo trimis naujomis narėmis. Vakarienėje iš naujųjų ateivių moterų, kaip sąjungiečių, matėsi tik viena. Šią vakarienę pravedė ir įteikinėjo dovanas gan sumaniai ir energingai sena veikėja p. Randažienė. Svečius vaišino papildomomis porcijomis ir kavute pačios sąjungietės narės. Kiek teko pastebėti, sparčiausiais žingsniais bėginėjo apie svečių apsėstus stalus P. Požemeckienė, V. Šimkienė ir O. Požemeckaitė. Taip pat pagelbėjo buvęs ilgametis Balfo skyriaus sekretorius Vladas Raguckas. Vakarienė pradėta ir baigta gražiomis maldomis, kurias kalbėjo kunigas Toliušis.

Po vaišių tęsėsi šokiai. Šokiams grojo K. Bazaras ir jo brolis.

Vincas Abramikas.

SU RAŠYTOJ AIS

“Aukso Kirvis” parengė Juozas Švaistas. Spausdino “Draugo” spaustuvė — įdomi ir lengvai skaitoma knyga. Beskaitant randi vieną kitą pasaką, kurią girdėjom iš savo tėvų. Štai, ką sako Juozas Švaistas: “Jos (pasakos) ne tik skaitomos ar klausomos, bet atmintinai išmokstamos ir sekamos kitiems, kaip pirmiau kad būdavo. Pasakos toks dalykas, kuris niekad nenusibosta. Jas skaitai ar klausai keletą kartų. Ir kiekvieną kartą vis ką

nors naujo, įdomesnio randi, daugiau įsigilini į turinį, geriau supranti prasmę.” M. P.

“Vyskupo Motiejaus Valančiaus Biografijos Bruožai”. Rašytojas — Vaclovas Biržiška. Spausdino T. T. Pranciškonų spaustuvė. Aprašytas Vyskupo Valančiaus gyvenimas, jo darbai ir raštai. Ypatingai įdomi knygelė apie tų laikų Lietuvą. M. P.

“Gintariniai Vartai”, rašyta Nelės Mazalaitės, yra legendinio pobūdžio pasakojimų rinkinys. Ši knyga laimi skaitytoją tuo, kad jos autorė su tuo nedideliu tikėjimo kiekiu, tarsi aguonos grūdu, drąsiai artinasi į sunkiausias gyvenimo problemas ir jose nežūna.” — “Draugo” spaustuvė.

Atlankoje — “Gintariniai Vartai”.

LAIŠKAI REDAKCIJAI

Moterų Dirvos Redakcijai,

Šv. Kazimiero Akademijoje, per lietuvių kalbos pamoką, leista mums buvo pasiskaityti ŠKA Aidų redakcijai mainoms atsiųstus ir kitus lietuviškus žurnalus ir laikraščius. Tokiu būdu man teko susipažinti ir su Jūsų žurnalu.

Norėčiau palinkėti sėkmės ir ištvermės šiame gražiam darbe. Malonu, kad lietuviškos amerikietės rūpinasi lietuviybės reikalais, siekia vieno tikslo. Rita Žukaitė

Moterų Dirvos Redakcijai,

Peržiūrėjusi keletą ŠKA Aidų redakcijai mainoms atsiųstų jūsų žurnalo “Moterų Dirva” numerių, šiuomi sveikinu leidėjas.

Žurnale daugiausia yra iš moterų veiklos ir apie mergaičių auklėjimą. Abu dalyku mums yra labai naudingi.

Linkiu jums ir toliau sėkmingai dirbti.

Kr. Jautokaitė

Dear Editor,

“Casual Comments” by Dale Murray have been most interesting. I enjoy her page and look for it each month. Monika

REDAKCIJOS KAMPELIS —

Su vėsesniu oru prasideda darbai. Norint iš anksto pagarsinti įvykius ir įvykių aprašymus Moterų Dirvoje patariame ko anksčiausiai atsiųsti į Redakciją. Susirinkimų nutarimus bei planus siųskite po susirinkimų kaip galima greičiau. Anksčiau Redakcijoje — Anksčiau Moterų Dirvoje!

Nepamirškite — Jeigu pakeisite savo gyvenamąją vietą — praneškite Redakcijai — vardą, kuopos numerį, naują ir seną antrašą. M. P.